

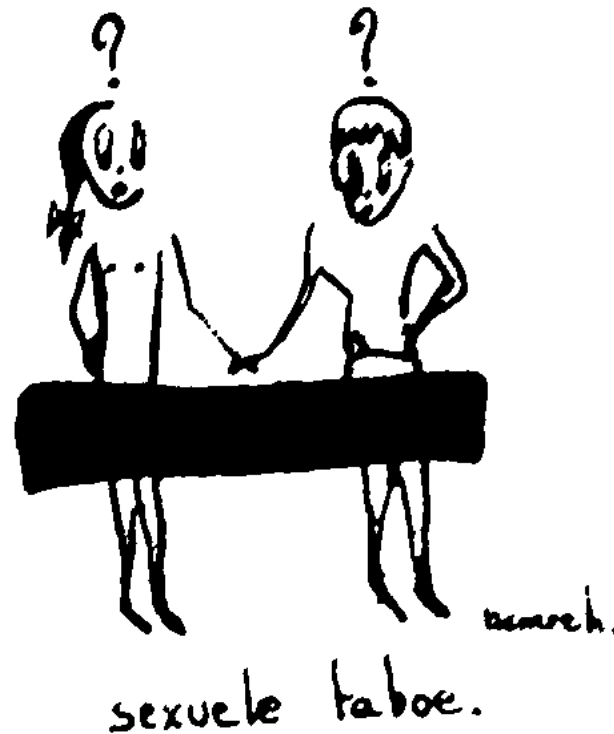
Mijnheer, wij zouden
willen weten van waar
de kinderen komen

Seksuele vorming en de lessen moraal in Vlaanderen 1955-1975

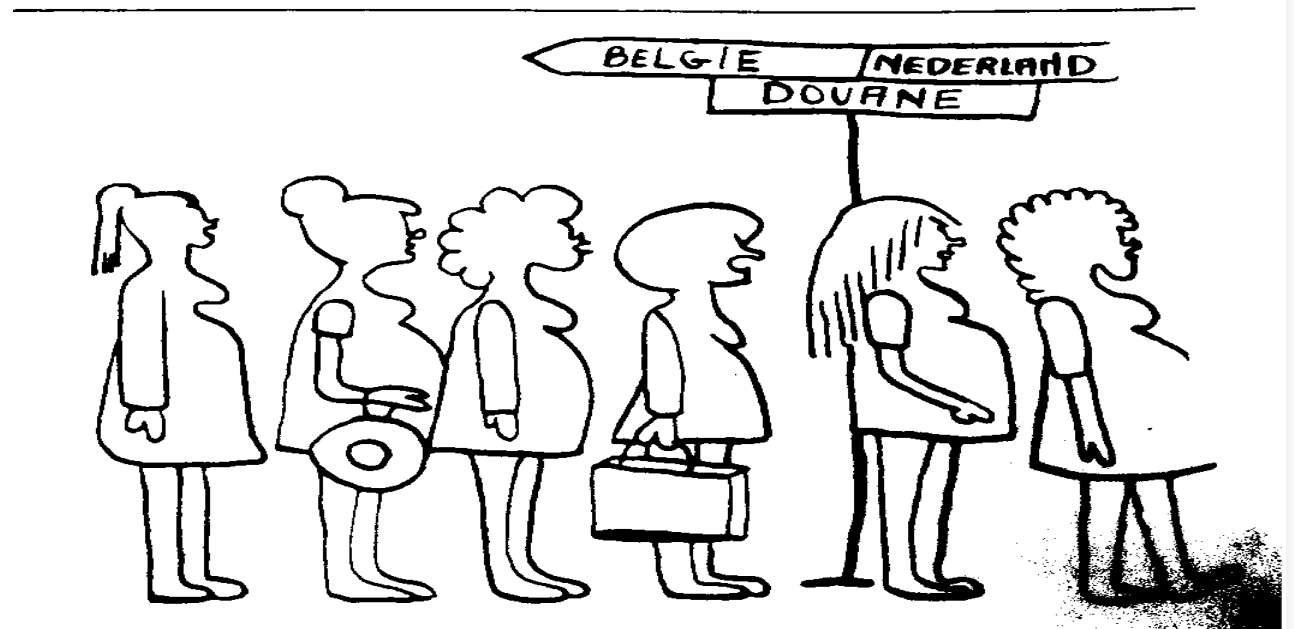
Tekort aan seksuele opvoeding

- Invloed van religieus normenkader
- Wet van 1923
- Eindpunt 4 juli 1973

Problematieken jaren '50 als gevolg van taboe

- Kindhuwelijken
- Seks buiten het huwelijk was taboe (art. 372 van het strafwetboek)
- Aantal abortussen voor 1973
- Mortaliteit bij vrouwen

Vrijzinnigen vs katholieken

- 1951 oprichting Humanistisch Verbond
- Progressieve wind: regering van socialisten
- Katholieken → seks is een onderdeel van het huwelijk
- 1958 nieuwe regering

Bronnen

- De Moralist
- Lesboeken
- tijdschriften Vrije Micro, Vrije Woord en Pro en Contra
- Tijdschriften Kleine Metterdaad en Metterdaad
- Archieven leraars
- Interview Luc Devuyst

Periode 1955-1965: sensibilisering

- 1955:
  - Eerste artikel 'Seksuele voorlichting op school'
  - oprichting BVSV
  - Visie Nederlands humanistisch Verbond
- 1957: Opvoeding tot harmonische seksualiteit: een boek voor ouders en opvoeders
- 1958: ouders willen seksuele voorlichting op school
- 1960: schoolprogramma stad Antwerpen
- 1962:
  - Jeugd voor de muur
  - Paula Semer

Periode 1955-1965 leraren en inspecteurs Moraal

- Wisselwerking tussen HV en de inspecteurs
- Leraars worden door de inspecteurs gestimuleerd
- Materiaal leraars
  - Boeken Jos Van Ussel
  - De Moralist,
- Agenda leraars
  - Seksuele voorlichting wordt gegeven maar is niet het lesonderwerp
  - Verzet ouders/directies

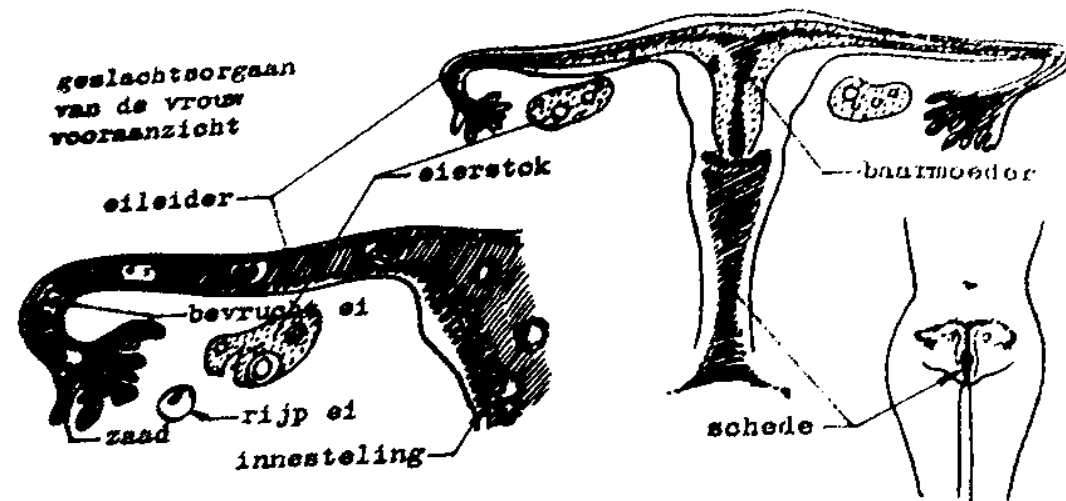
Periode 1965-1973 verruiming v/d eisen

- 1966: leerplan vermeldt geen seksuele voorlichting
- 1967: seksuele voorlichting besproken in het parlement
- 1970: gemengde Rijksscholen
- 1973: Calewaert minister voor nationale opvoeding

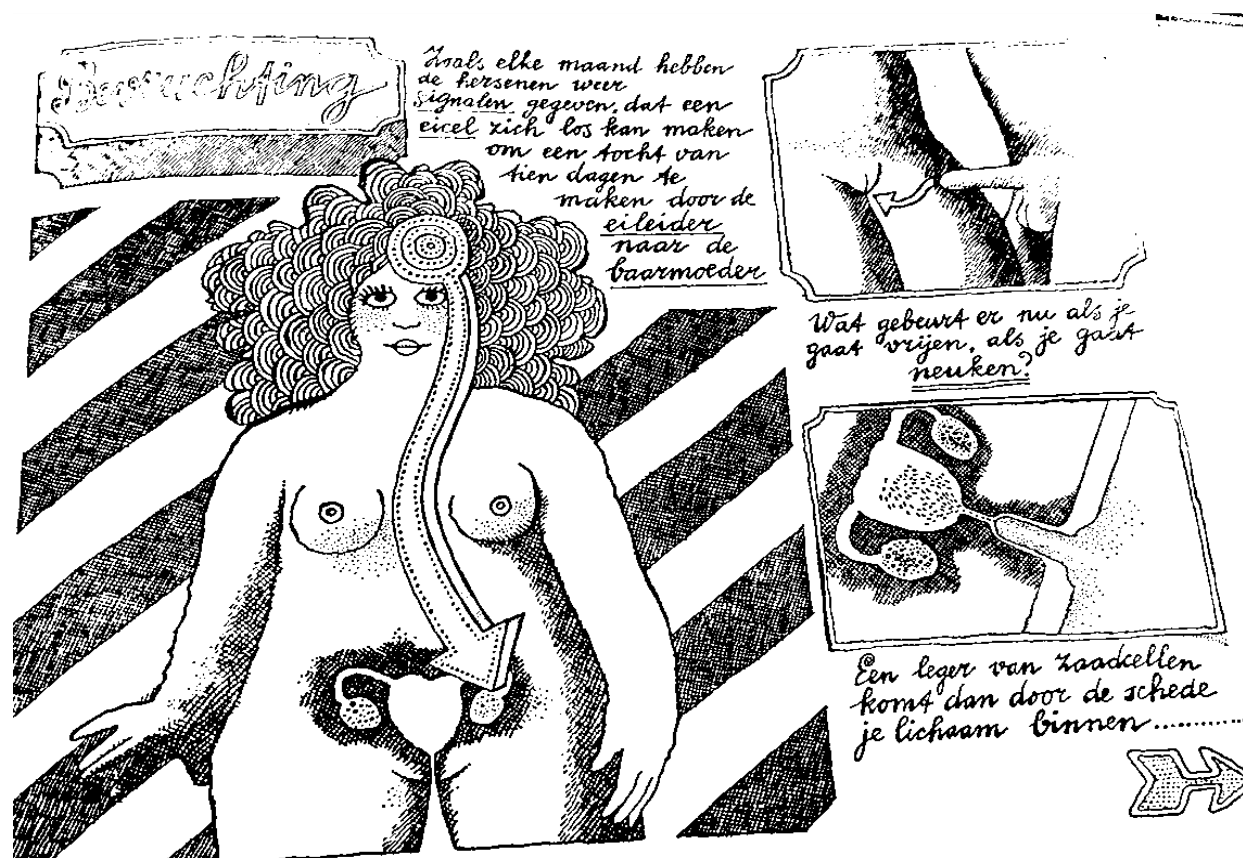
Periode 1965-1973 leraren en inspecteurs

- Inspecteurs pleiten voor meer seksuele voorlichting: ook in het lager onderwijs
- Tijdschriften die de leraren gebruiken
  - Minder sensibiliserend, meer inhoud
  - Aantal artikels stijgen
  - Gericht op volwassenen en jongeren
- Uitwerking van lessen
- HV infoavonden over seksualiteit en lerarenvorming
- Films en boeken

Effecten na 1973

- Films
- Commissie
- Studiereizen
- 1987: nieuw leerplan seksuele voorlichting

– Open en bloot Raad voor Inspectie en Kwaliteitszorg niet-confessionele Zedenleer (RIKZ).

Conclusies

- In 1973 wordt grote stap gezet: ~~1923~~
- Seksuele opvoeding in het leerplan: meer kennis bij jeugd -> veel abortussen vermeden
- Maar de taboe leeft verder
- 1955-1973: belangrijke acties van vrijzinnigheid om taboe te doorbreken
- Acties van andere drukingsgroepen? Verder onderzoek is nodig.

